

Der er godt nok meget lummer

Richard Winther boede i et parcelhus i Nivå i 20 år. Det skulle man ikke tro, når man ser hans tissemandskunst med nøgne kvinder galore.

MATHIAS KRYGER

Richard Winther 100 år. Nivaagaards Malerisamling. Til 13. september

Det havde været friskt, hvis Nivaagaard havde installeret sin feministiske knytænve af en barok nyerhvervelse, Artemisia Gentileschis voldtægtsværk 'Susanna og de ældste', i udstillingen med Richard Winther.

Som en kærkommen modvægt til Winthers lumre tissemandskunst, som flyder ud i salene.

Så meget heteroseksuelt mandlig libido. Så mange kvinder. Uden en trevl. Til rådighed for pensel, pik og blik.

I udstillingens katalog er manden citeret for følgende:

»Savner jeg en dame, tænker jeg på det. Når man maler kvindelig skønhed, er det billedet på mandligt behov«.

Lige inden for dørene i udstillingen hænger et maleri fra 1976, som fortolker det antikke mirakel af en marmorskulptur 'Laokoon'. Det er den med den plagede, bøffede trojaner, der kæmper med en slange, flankeret af sine to sønner.

I Richard Winthers maleri er sønnerne udskiftet med en meget kådt udseende kvinde. Manden er gengivet i mindst dobbelt størrelse.

Men hvad så når Winther giver kvinden hovedrollen, som i gips-skulpturen 'Mette som Laokoon', som han lavede til udstillingen 'Genbrugsklassicisme' på Glyptoteket i 1981?

Mette kæmper her med en støvsugerslange. Er det en joke? Om, at de kampe, kvinder udkæmper, er mod husstøvmider, imens mænd kæmper mod farlige dyr og dybe eksistentielle spørgsmål?

Heste, kød og kvinder

Richard Winther ville i år være fyldt 100, og i en 20-årig periode boede han med sin familie i et parcelhus i Nivå.

Lidt lokalt ejerskab og et jubilæum er altid en god kuratorisk anledning til at vise en given kunstner.

Samlingen er et lille nervesystem af billeddannelse fra nogle af kunsthistoriens største

Den figurative stil, som Winther finder frem til efter først at have været optaget af konkret kunst (abstrakt og formel kunst med simple flader og former, der forkastede symbolske læsninger eller fortolkning), indtager en sær og særlig plads i dansk kunst.

En art flippet postmodernisme

kunne man kalde stilen. Beslægtet med kollegerne fra den lille gruppe, der kaldte sig Arme og Ben, som fandtes mellem 1976 og 1980 og bestod af kunstnerne omkring den eksperimenterende kunstscole Eks-skolen med folk som Bjørn Nørgaard, Erik Hagens og Ursula Reuter Christiansen.

■ **'Mette som Laokoon'** står lige inden for døren i Nivaagaards udstilling med Richard Winther. Foto: Nivaagaards Malerisamling

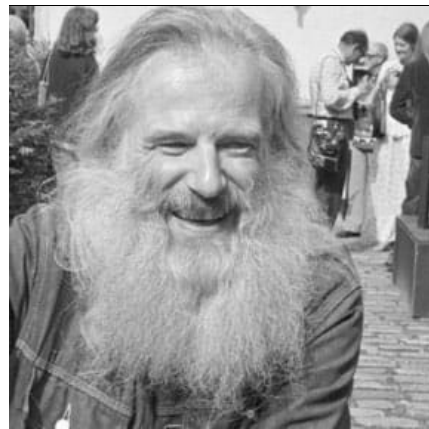
Hos Winther blev kunsten født ud af en mildt sagt original syntese af tibetansk buddhisme og antikken, renessancen og manierismen ... Og billederne er på sin egen måde manierede og maniske.

De slynger om sig med drama og krop. Ligesom i det hus i Vindeby på Lolland, som han sent i livet erhver-

tissemandskunst

BLÅ BOG

Arkivfoto: Jacob Maarbjerg

Richard Winther

Født i 1926 i Maribo, Lolland. Maler, der derudover arbejdede med fotografi, grafik, skulptur og eksperimenterende film.

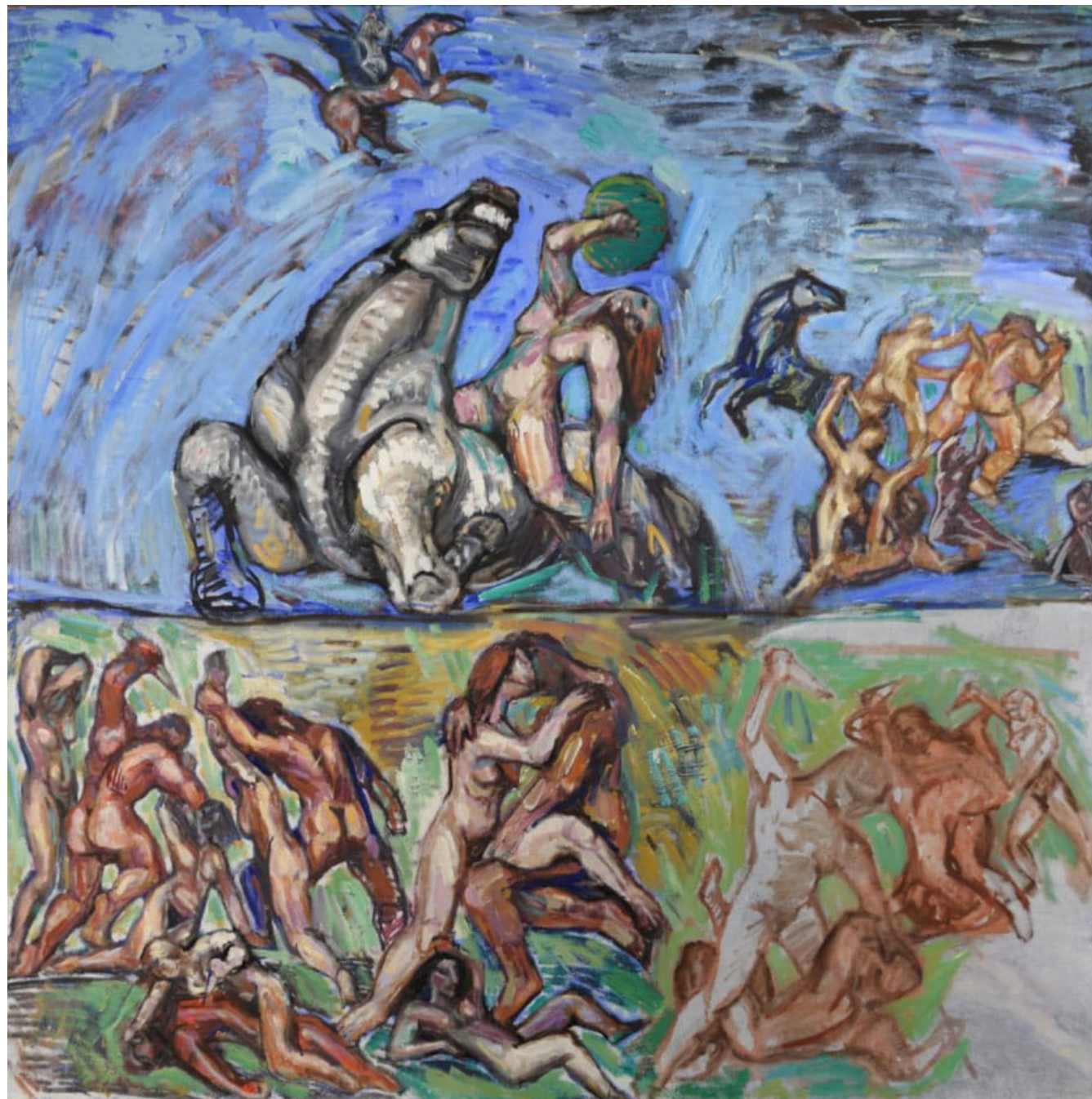
Uddannet fra Det Kongelige Danske Kunstakademi og stiftede sammen med blandt andre Ib Geertsen og Albert Mertz i 1947 sammenslutningen Linien II, der havde stor indflydelse på den konkrete kunst i Danmark.

Studerede i 1960'erne tibetansk på Københavns Universitet og var medstifter af og underviser på Eks-skolen, Den Eksperimenterende Kunstscole, sammen med blandt andre Poul Gernes og Troels Andersen.

Modtog i 1971 Eckersberg Medaillen, i 1974 Statens Kunstfonds livsvarige ydelse, i 1997 Thorvaldsen Medaillen og var 1980-86 professor i malerkunst ved Kunstakademiet i København.

I 1993 købte Richard Winther det nedlagte alderdomshjem i Vindeby, hvor han indrettede sig med bolig og atelier og udførte et stort antal malerier på vægge og lofter. Han fortsatte sit kunstneriske arbejde i huset i Vindeby til sin død i 2007.

Er repræsenteret med værker i samlingerne på blandt andet Statens Museum for Kunst, Ny Carlsberg Glyptotek og Museum Jorn.

Billederne er på sin egen måde manierede og maniske

vede sig og flyttede ind i og bemalede alle tænkelige flader af. Heste, kød, kvinder.

Over grænsen

I udstillingen vises en film med Winther fra 1972. Han er smuk som Andrew Lloyd Webber-udgaven af Jesus. Inden Richard Winther fandt vejen

Richard Winthers store oliemalerier. 'Rytterslag' og nederst et værk fra 1970'erne. Foto: Nivaagaards Malerisamling

til sit vilde figurative og idiosynkratiske-mytologiske fortællende maleri og sågar til opfindsomme, mekanisme-eksperimenter med fotografi, samlede han på kunst.

Han lavede sig en gedigen og særlig studiesamling af kunst, hvis værker han senere donerede til Glyptoteket og SMK.

Udstillingen har indlånt værkerne og genforener dem i et rum for sig i en slags inspirationens kammer, bemalt af samtidskunstner Mie Mørkeberg.

Samlingen er et lille nervesystem af billeddannelse fra nogle af kunsthistoriens største.

Her er fotogrammer af Man Ray. Ke-

En art flippet postmodernisme kunne man kalde stilen

ramik af Picasso. Et vidunderligt konkret værk skabt af tagpap og grus af Miró. Små skulpturer af Giacometti og en skat af en meskalintegning af Henri Michaux, det sidste værk, der blev indlemmet i Winthers samling. Og en smuk bro til det hippieagtige, postmodernistiske manierisme-maleri, som han opfinder.

Studiesamlingen er ordentlig. Udstillingen er (for) ordentlig. Det er Winthers egen kunst ikke. Den er megaloman og manisk. Pikket og for meget.

Dejligt fri og fuld af de kosmiske kræfter, der bor i det menneske, for hvem det at skabe billeder af og til verden er den eneste mulighed for at findes i verden.

Richard Winther insisterede på at flyde over grænsen.

mathias.kryger@pol.dk